1
Katsaus Herttoniemen alueen kirjastopalveluihin

HEL 2014-007474 T 00 01 02

Päätösehdotus

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päättää merkitä tiedoksi annetun selvityksen.

Tiivistelmä

Nykyinen Herttoniemen kirjasto sijaitsee kaavamuutosalueella Herttoniemen sairaalan sivurakennuksessa, nuorisotalon naapurina osoitteessa Kettutie 8 C. Kirjastossa on 730 huoneistoneliömetriä. Nykyisessä paikassaan kirjasto on osoittautunut tarjolla oleviin resursseihin nähden suhteellisen tehottomaksi. Muutetun asemakaavan toteutuminen edellyttää kirjasto- ja nuorisotalorakennuksen purkamista.

Kirjasto on toiminut tiloissa vuodesta 1972 alkaen. Suurin tiloissa tehty korjaustyö on sähkö- ja valaistusremontti vuosien 2006 – 2007 vaihteessa. Vuosien varrella kaupunginkirjasto on teettänyt pari pienempää toiminnallista muutosta, jotka ovat olleet lähinnä kiintokalusteiden muutoksia ja uusia tilajäsentelyjä.

Kirjaston suurin heikkous on sen sijainti Länsi-Herttoniemessä, Siilitien puoleisessa päässä aluetta, sivussa kaupunginosan kehityksen painopistealueesta. Kirjaston sijainti sairaala-alueella ei ole tuonet erityisiä synergiaetuja asiakkaiden asiointien ja toimintojen yhdistämisinä.

Herttoniemen kirjaston käyttö on pysynyt jokseenkin vakaana. Lainausten ja kävijöiden määrä on pidemmän ajan jaksolla jonkin verran vähentynyt. Suoritteiden määriin ovat vaikuttaneet mm. kaupunginkirjaston muuttuneet toimintatavat, erityisesti kirjastojärjestelmän tuottamat muutokset ja viime vuosina musiikin siirtyminen verkkojakeluun.

Liitteenä (liite 1) olevat tilastot kuvaavat lainausten ja kävijöiden määrää kolmessa kaakkoisen suurpiirin kirjastossa: Herttoniemen, Roihuvuoren ja Laajasalon kirjastoissa.

Vuoden 2013 tilastoihin vaikuttaa se, että Roihuvuoren kirjasto oli suljettuna remontin vuoksi koko vuoden.

Tärkeää kirjaston palveluverkon kehittämisessä on sijoittaa kirjastot siten, että ne ovat hyvin joukkoliikenteellä saavutettavissa ja asiointireittien varrella. Kestävää kehitystä ja asukkaiden parasta ajatellen on myös varmistettava tilojen monipuolinen, laaja ja tehokas käyttö. Koska kaupunginosan keskustatoiminnat ja asioimisen painopiste ovat metroaseman ympäristössä, kehittyvä metroaseman seutu on luonteva paikka myös kirjastolle. Kirjasto palvelisi samalla sekä Länsi-Herttoniemen, Herttoniemenrannan että Kulosaaren asukkaita. Uusien asukkaiden tulo alueelle tehostaa palvelujen taloudellista tehokkuutta.

Viime vuosien aikana on ollut erilaisia kaavailuja Herttoniemen metroaseman uudistamisesta. Kaupunginkirjastossa on valmisteltu useita Herttoniemeä koskevia lausuntoja (kaupunginkirjaston vastaus Herttoniemen metroaseman toiminnalliseen tarveselvityspyyntöön, 13.2.2012, kaupunginkirjaston lausunto Länsi-Herttoniemen Kettutien ja Siilitien liittymän alueilla valmisteltavasta asemakaavan muutoksesta, 26.4.2012, kulttuuri- ja kirjastolautakunnan lausunto Siilitien - Kettutien alueen asemakaavan muutosluonnoksesta kaupungin osalta 12.3.2013, kaupunginkirjaston lausunto Länsi-Herttoniemi, Siilitien ja Kettutien alueen asemakaava- ja asema-kaavan muutosehdotuksesta 3.1.2014, Ksv:n lausuntopyyntö) ja osallistuttu hallintokuntien yhteisen tarveselvityksen laadintaan sekä palvelumuotoilun keinoin toteutettuun tulevan toiminnan suunnitteluun.

Palvelu- ja yhteistyömalleja on suunniteltu yhdessä nuorisoasiainkeskuksen, varhaiskasvatusviraston ja sosiaali- ja terveysviraston kanssa.

Tällä hetkellä tiedossamme on, että kaupunginhallitus on 22.4.2014 päättänyt Herttoniemen metrokorttelin alueen varaamisesta Rakennusosakeyhtiö Hartelalle ja YIT Rakennus Oy:lle korttelin asemakaavamuutokseen perustuvaa jatkosuunnittelua varten. Päätökseen on kirjattu että ”Kaupungilla on oikeus vuokrata tarvitsemansa palvelutilat myöhemmin erikseen tehtävän huoneenvuokrasopimuksen perusteella, mikäli mainittujen palvelutilojen sijoittamisesta suunniteltuun kortteliin tehdään erillinen päätös.” (kohta 9)

Suunnittelussa ja tulevaisuuden kaavailussa tavoitteena on löytää parhaat mahdolliset ratkaisut asukkaiden ja kaupungin yleisen edun kannalta. Siksi kaavailtuun Kettutien asemakaavan muutokseen on suhtauduttu myönteisesti.

Kaupunginkirjasto katsoo kuitenkin, että nykyisistä tiloista ei tule luopua ennen kuin on varmistettu, että kirjaston toiminnan jatkuminen mahdollisissa uusissa tiloissa on turvattu.

Tällä hetkellä Herttoniemen kirjaston palveluja kehitetään tiiviissä yhteistyössä alueen asukkaiden kanssa. Yhteisiä toiminnallisia työpajoja on järjestetty kuluneen vuoden aikana useita. Niihin ovat asukkaiden lisäksi osallistuneet kirjaston, nuorisoasiainkeskuksen ja sosiaali- ja terveysviraston edustajat.

Uusimpana konkreettisena ilmentymänä ja asiakastoiveen toteutumana on määräaikainen vuokrasopimus Herttoniemen ruokaosuuskunnan kanssa. Ruokaosuuskunnan jakelupiste ja myymälä sijaitsee 1.6.2014 lähtien kirjaston tiloissa. Tällä yhteistyökuviolla tavoittelemme kaupungin tilojen tehostettua käyttöä sekä uudenlaista asukaslähtöistä toimintaa ja tapahtumatuotantoa kirjaston ja nuorisoasiainkeskuksen tiloihin.

Esittelijä

kirjastotoimen johtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Saara Ihamäki, kirjastotoimen apulaisjohtaja, puhelin: 310 85503
saara.ihamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Herttoniemi Roihuvuori Laajasalo tilastoja 2004 - 2013.pdf